

МІСІЯ ЄВРОПЕЙСЬКОГО
СОЮЗУ З ПРИКОРДОННОЇ
ДОПОМОГИ МОЛДОВІ ТА
УКРАЇНИ

Фінансується
Європейським
Союзом

РІЧНИЙ ЗВІТ

1 ГРУДНЯ 2023 – 30 ЛИСТОПАДА 2024

Зміст

- 5 ВСТУПНЕ СЛОВО ГЛАВИ МІСІЇ**
- 6 ВСТУПНІ ПРОМОВИ ПАРТНЕРСЬКИХ СЛУЖБ**
- 10 ДОСЯГНЕННЯ РОКУ**
- 12 ЗАХОДИ ЗІ ЗМІЦНЕННЯ ДОВІРИ, ПОВ'ЯЗАНІ З ПРИДНІСТРОВСЬКИМ РЕГІОНОМ**
- 16 ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПРИДНІСТРОВСЬКОГО РЕГІОНУ**
- 18 ВПРОВАДЖЕННЯ КОНЦЕПЦІЇ ІНТЕГРОВАНОГО УПРАВЛІННЯ КОРДОНАМИ**
- 20 БОРОТЬБА З ТРАНСКОРДОННОЮ ЗЛОЧИННІСТЮ**
- 24 КОНСУЛЬТАТИВНА РАДА ЕУВАМ**
- 26 СПІВПРАЦЯ З КЛЮЧОВИМИ ПАРТНЕРАМИ**
- 30 ЕУВАМ СЬОГОДНІ**
- 32 ЕУВАМ 13 ACTION PLAN**

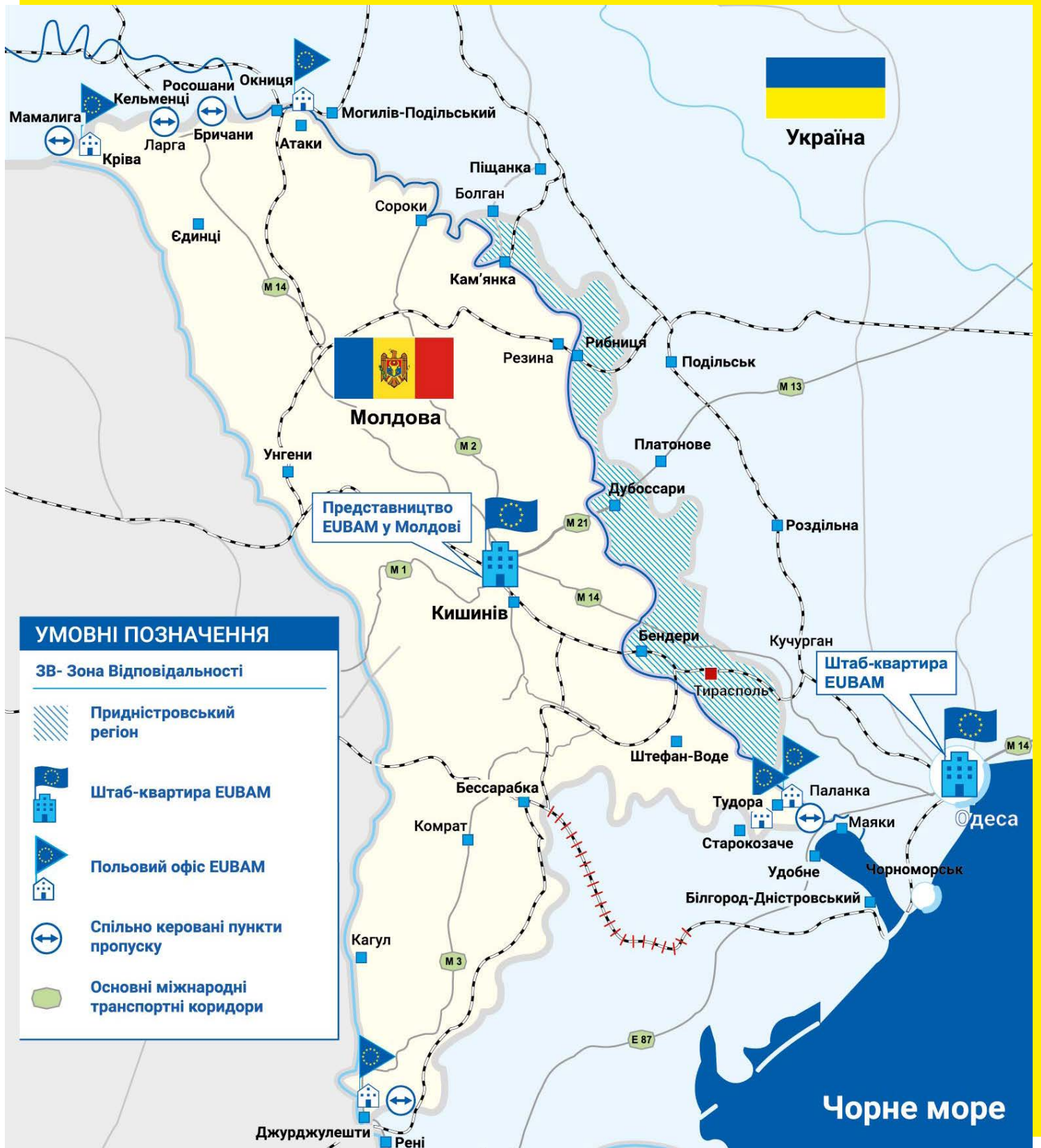
RAPORTUL ÎN LIMBA ROMÂNĂ

REPORT IN ENGLISH

ЗОНА ДІЯЛЬНОСТІ EUBAM

ВСТУПНЕ СЛОВО ГЛАВИ МІСІЇ

Славоміра Піхора

2024 рік став третім роком загарбницької російської війни проти України. Ми висловлюємо солідарність з українським народом, який йде на величезні жертви для захисту свого суверенітету. В той час як війна продовжує впливати на кожен аспект повсякденного життя і діяльності наших українських партнерів, Республіка Молдова також зіткнулася з посиленням тиском гібридної війни та впливом Росії. Незважаючи на це історичне випробування, обидві держави перейшли до наступного етапу перемовин щодо вступу до ЄС, а громадяни Молдови підтвердили європейський вектор країни на референдумі восени 2024 року.

Процес вступу до ЄС глибоко трансформує інституції та політику країн-кандидатів, в тому числі управління кордонами та митну сферу. Обидві країни вже досягли певного прогресу у впровадженні свого законодавства у відповідність до стандартів ЄС. З 2024 року Республіка Молдова почала впроваджувати новий Митний кодекс, наближений до європейського та спрямований на спрощення процедур і підвищення прозорості. Тим часом Україна продовжила сприяти ширшому застосуванню Нової комп'ютеризованої транзитної системи (NCTS) для оптимізації та управління транзитом товарів через кордони, а в Молдові влітку відбувся запуск цієї системи на національному рівні.

Місія продовжувала підтримувати українську торгівлю та реалізацію ініціативи «Шляхи солідарності» між ЄС та Україною. 3-й Міжнародний форум сприяння торгівлі зібрав високопосадовців з країн-партнерів та Європейської Комісії для обговорення трансформації «Шляхів солідарності», які з екстрених заходів перетворилися на стратегічний інструмент для посилення зв'язків з ЄС і регіональної співпраці. Значного прогресу було досягнуто у впровадженні спільного контролю в залізничному пункті пропуску (ПП) «Кучурган-Новосавицьке» та «Рені-Джурджюлешть» на молдовсько-українському кордоні, а координований контроль в ПП «Джурджюлешть-Галац» на молдовсько-румунському кордоні створить основу для подальшого покращення транскордонної торгівлі в регіоні.

Війна в Україні загострила проблему нелегальної міграції, що сприяло подальшому зростанню організованої злочинності. З метою підтримки наших партнерів у вирішенні цієї проблеми поміж інших ключових напрямків EUBAM організувала серію спеціалізованих семінарів з питань захисних елементів документів, роботи з рентгенівськими сканерами та поведінкового аналізу. Після запровадження в Україні кримінальної відповідальності за контрабанду товарів EUBAM посирила співпрацю з Бюро економічної безпеки України – відомством, яке відіграє ключову роль у боротьбі з економічними злочинами. Ми активізували нашу підтримку шляхом проведення спільних операцій з протидії митному шахрайству, посилення обміну інформацією та виявлення незаконних грошових потоків, зокрема в аеропорту Киши-

нева, який зловмисники намагалися використати як канал для фінансування незаконної діяльності.

Загарбницька війна Росії проти України призвела до зупинки процесу врегулювання Придністровського конфлікту, і у 2024 році не було жодних перспектив для відновлення перемовин у форматі «5+2». Офіційні зв'язки між Кишиневом і Тирасполем мали епізодичний характер, з високою ймовірністю комунікації виключно в онлайн-форматі. Невідкладні обговорення здійснювалися переважно через неофіційні канали.

Проте нам все ж вдалося досягти прогресу в кількох сферах, незважаючи на наявність у Місії обмежених заходів з розбудови довіри. Разом з молдовськими правоохоронними відомствами ми розробили оцінку загроз вздовж адміністративної лінії (АЛ), що забезпечило аналітику для зміцнення регіональної безпеки. Ми продовжували відстежувати економічні тенденції в Придністровському регіоні, де до кінця 2024 року понад 80% експорту було спрямовано до ЄС. З метою подальшого посилення захисту прав споживачів та міжвідомчої співпраці ми організували навчальний візит до Польщі для митних експертів з Кишинева та Тирасполя. Крім того, Місія висловила занепокоєння про можливе шахрайство з ПДВ щодо операцій з товарами, імпортованими в Придністровський регіон і згодом придбаними компаніями на правому березі.

EUBAM продовжувала активно сприяти зміцненню та підвищенню ефективності безпеки кордонів шляхом низки заходів з розбудови потенціалу, включаючи програми з підготовки інструкторів для максимального охоплення аудиторії та довгострокового впливу. Загалом було проведено вісімнадцять навчальних заходів за участю понад 530 співробітників. Не менш важливою складовою зусиль з розбудови потенціалу є надання Місією необхідного технічного обладнання вартістю майже 600 000 євро у відповідь на конкретні потреби партнерських служб з метою подальшого вдосконалення управління кордонами.

Заради майбутнього ми повинні об'єднатись у подоланні викликів, особливо в умовах подальшої невизначеності. Перешкоди попереду більші, ніж будь-коли, тому кожне зусилля має велике значення, і EUBAM готова надавати максимально можливу підтримку.

СЛАВОМІР ПІХОРА

ГЛАВА МІСІЇ

ВСТУПНІ ПРОМОВИ ПАРТНЕРСЬКИХ СЛУЖБ

ГЕНЕРАЛЬНИЙ ІНСПЕКТОРАТ ПРИКОРДОННОЇ
ПОЛІЦІЇ РЕСПУБЛІКИ МОЛДОВА

Руслан Гелушка

Головний Комісар,
Начальник Генерального Інспекторату
Прикордонної Поліції
Республіки Молдова

Протягом понад трьох років хоробрі українські чоловіки та жінки тримають оборону, борючись не лише за своє майбутнє, а й за майбутнє безпечної та захищеної Європи.

Російська військова агресія проти України не лише спричинила найгіршу гуманітарну кризу в новітній європейській історії з трагічними людськими жертвами та небаченими з часів Другої світової війни руйнуваннями, але й докорінно змінила парадигму безпеки на десятиліття вперед.

Окрім безпосередніх наслідків агресії, таких як криза біженців, що згодом переросла у міграційну, ця війна змінює саму природу викликів безпеки, з якими стикається вся Європа. Умови, створені нею, є сприятливим середовищем для діяльності злочинних елементів – як місцевих, так і міжнародних організованих груп.

Усі форми злочинної діяльності, від контрабанди товарів до незаконного обігу зброї та боєприпасів, будуть поширюватися, незважаючи на всі зусилля правоохоронних органів. На жаль, нарощування правоохоронного потенціалу є значно складнішим, аніж розширення злочинних мереж. Хоча технічні досягнення можуть бути ефективним інструментом, вони не здатні повністю компенсувати нестачу персоналу на місцях.

Окрім того, за своєю природою правоохоронні органи зобов'язані дотримуватися законів і нормативних актів, тоді як злочинні угруповання діють без таких обмежень. На відміну від правоохоронців, злочинним організаціям не перешкоджають національні закони, міжнародні договори, правила захисту даних та обміну інформацією чи інші правові та етичні обмеження. Подібна асиметрія робить боротьбу з кримінальними елементами особливо складною.

У цьому контексті необхідно точно оцінити нові загрози та почати готуватися вже зараз. Вкрай важливо переосмислити підходи до співпраці у сфері безпеки в ширшому європейському регіоні. Ми більше не можемо дозволити собі розмежовувати правоохоронні органи на ЄС та не-ЄС. Ми повинні діяти як єдине ціле, інакше не зможемо ефективно долати ці виклики. Агенції ЄС, такі як FRONTEX та EUROPOL, повинні відігравати активну роль у координації спільного безпекового простору.

Якщо російська агресія і показала щось чітко, то це межу між націями, які підтримують європейські цінності та бачать себе частиною Європи, і тими, хто готовий їх зневажати.

Хоча Молдова та Україна ще мають виконати певні завдання на шляху до повноправного членства в Європейському Союзі, їх інтеграція у систему безпеки ЄС має стати пріоритетом уже зараз. Лише розглядаючи Молдову та Україну як невід'ємну частину архітектури безпеки ЄС, ми зможемо гарантувати стабільність цих двох країн і, як наслідок, ширшого європейського регіону.

Історія показала, що нездатність діяти вчасно лише призводить до ще більшої нестабільності. Якщо Молдова та Україна залишаться поза безпековою архітектурою ЄС, вони залишатимуться вразливими перед загрозами, які зрештою зачеплять всю Європу.

Сергій Дейнеко

Голова Державної Прикордонної
Служби України

Для України, яка вже майже три роки протистоїть повномасштабному збройному вторгненню російської федерації, питання територіальної цілісності та прикордонної безпеки залишається найголовнішим пріоритетом.

Прикордонне відомство України у складі сектору Сил Оборони України продовжує захищати Батьківщину від російської агресії на всіх ділянках фронту та забезпечує безпеку кордону, де ситуація також залишається напруженою.

Орієнтуючись у складному ландшафті транскордонних викликів, ми залишаємося відданими нашим спільним цілям – забезпеченню безпеки на державному кордоні, захисту наших громад і розбудові системи інтегрованого управління кодонами.

При цьому активний розвиток співробітництва із міжнародними партнерами є важливим аспектом такої діяльності.

У 2024 році у рамках співпраці з EUBAM, яка триває з 2005 року, персонал прикордонного відомства України брав участь у тренінгах, семінарах та засіданнях Робочої групи з протидії незаконному обігу зброї, а також Міжвідомчої регіональної аналітичної групи з розробки звіту про оцінку безпеки на українсько-молдовській ділянці кордону.

З огляду на активізацію спільної роботи із Місією у рамках продовженого мандату до 2025 року, сподіваємось на подальший розвиток ефективного двостороннього співробітництва з питань реалізації пріоритетних завдань спільного «Меморандуму про взаєморозуміння», а саме:

- 1) завершення демаркації українсько-молдовської ділянки кордону;
- 2) забезпечення спільного патрулювання та належного рівня прикордонної безпеки транзитної ділянки автомобільної дороги ОДЕСА – РЕНІ в районі населеного пункту Паланка (Республіка Молдова);
- 3) вдосконалення спільного контролю у міжнарод-

них спільних пунктах пропуску через українсько-молдовську ділянку державного кордону;

4) забезпечення діяльності міжвідомчої регіональної аналітичної групи з оцінки ризиків та загроз.

Можу запевнити вас, що Україна залишається надійним форпостом безпеки на кордоні з Європейським Союзом.

Ми розділяємо принципи колективної безпеки та її основні риси – довіру, взаємну повагу і конструктивну співпрацю.

Для нас вкрай важливою є ваша підтримка, яка з кожним днем наближає нас разом до перемоги над агресором!

Александр Якуб

Директор Митної служби
Республіки Молдова

У 2024 році EUBAM та партнерські відомства продовжили реалізацію спільних заходів в рамках встановлених механізмів співпраці.

Основні цілі Митної служби Республіки Молдова були зосереджені на модернізації митного адміністрування, наближенні митних процедур до стандартів ЄС та цифровізації митної системи з метою забезпечення сприяння міжнародній торгівлі та безпеки кордонів, особливо в контексті війни в Україні з усіма пов'язаними з нею викликами, загрозами та ризиками.

За підтримки EUBAM 10 жовтня 2024 року в Кишиневі було організовано 3-й Міжнародний форум сприяння торгівлі, під час якого ключові учасники продовжили діалог щодо спільних дій Республіки Молдова, Румунії, України та ЄС з оптимізації транскордонного руху в контексті реалізації «Шляхів солідарності» між ЄС та Україною.

Ми цінуємо постійну підтримку ЄС та EUBAM, що допомагає нам у подоланні прикордонних викликів та регіональних криз.

Митна служба Республіки Молдова підтверджує свою рішучість підтримувати впровадження ініціативи «Шляхів солідарності» ЄС-Україна і подальший розвиток регіонального співробітництва з метою сприяння торгівлі, а також розширення сполучення Молдови і України з транс'європейськими транспортними мережами.

EUBAM також забезпечила безперервність механізму оперативної співпраці у тристоронньому форматі в рамках регулярних засідань Регіональної митної координаційної групи Молдова-Румунія-Україна з питань оптимізації вантажопотоку та ініціативи «Шляхи солідарності» між ЄС та Україною.

Водночас, за ініціативи Митної служби були організовані двосторонні та тристоронні зустрічі між керівниками митних органів Республіки Молдова, України та Румунії з метою аналізу пріоритетів та перспектив посилення транскордонного співробітництва.

Починаючи з 1 січня 2024 року, Митна служба успішно впровадила нове митне законодавство, гармонізоване з митним законодавством ЄС, а 1 липня 2024 року на національному рівні запрацювала Нова комп'ютеризована транзитна система (NCTS).

В рамках технічної допомоги EUBAM Митна служба отримала партію ІТ-обладнання для підвищення ефективності управління митними операціями та сприяння діяльності митного відомства.

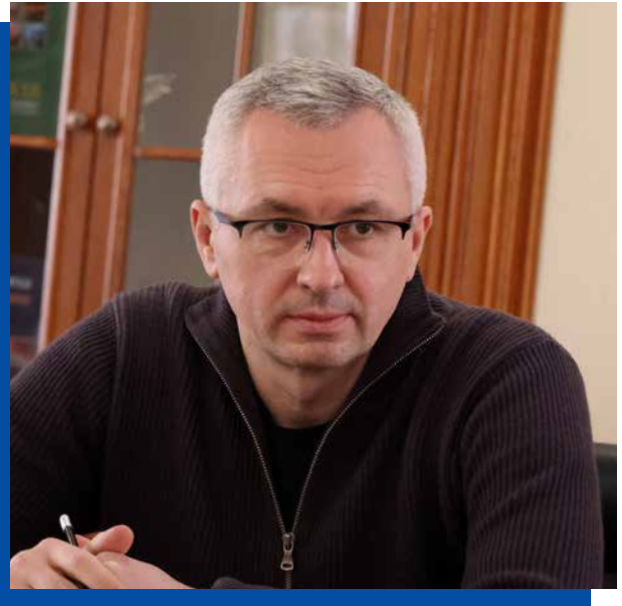
Під егідою EUBAM було організовано низку робочих нарад з різних митних питань, ініціативи з підвищення кваліфікації та обміну досвідом, спільні митні операції та заходи з надання допомоги.

Митна служба продовжуватиме докладати зусиль для посилення транскордонного співробітництва з метою швидкого реагування на існуючі виклики, розраховуючи на підтримку EUBAM у зміцненні потенціалу національної митної системи.

Висловлюємо вдячність усім партнерам в рамках діяльності EUBAM за плідну співпрацю та підтверджуємо готовність до подальшого об'єднання спільних зусиль задля збільшення торговельних потоків та забезпечення безпеки на кордонах і в регіоні.

Сергій Звягінцев

Голова Державної митної
служби України

Збройна агресія російської федерації проти України, що відбувається із залученням республіки білорусь, призвела до суттєвих змін у функціонуванні пунктів пропуску на державному кордоні України.

З 24 лютого 2022 року пункти пропуску на ділянці державного кордону України, що межує з Молдовою, та країнами-членами ЄС стали основними транспортними артеріями, які з'єднують Україну з іншими країнами.

Тому на теперішній час важливим є питання оптимізації функціонування пунктів пропуску в умовах збільшення пасажиро- та вантажопотоку через пункти пропуску на ділянці державного кордону України, що межує з Республікою Молдова.

Спільно з іноземними партнерами Держмитслужбою здійснюється переговорний процес та договірно-правове оформлення питань відкриття нових пунктів пропуску на кордоні та оптимізації мережі пунктів пропуску.

На сьогоднішній день для України залишається важливою підтримка ініціативи Європейського Союзу «Шляхи солідарності» ЄС – Україна для сприяння експорту сільськогосподарської продукції України, усунення затримок транспорту на кордонах з країнами ЄС та Республікою Молдова.

Дякуємо Місії EUBAM за організацію та проведення у 2024 році засідань Регіональної митної координаційної групи Молдова-Румунія-Україна з оптимізації вантажопотоку та ініціативи «Шляхи солідарності» між ЄС та Україною, Міжнародного форуму сприяння торгівлі «Шляхи солідарності» ЄС – Україна: більше, ніж антикризовий захід», Спільної митної операції «Аргос» із залученням зусиль митних органів України, Молдови та Румунії, навчальних заходів та тренінгів із залученням експертів митних та прикордонних відомств європейських країн.

Тренінги та навчальні заходи є важливими для підвищення рівня обізнаності та підвищення професійних навичок посадових осіб Держмитслужби в умовах євроінтеграції, але сподіваємося, що в умовах військової агресії російської федерації проти України діяльність Місії EUBAM у 2025 році буде спрямована на матеріально-технічну підтримку Держмитслужби, які проводяться у зв'язку з підготовкою України до вступу до ЄС.

Слід відмітити, що завдяки плідній співпраці між Митними службами України та Республіки Молдова у 2024 році відбулось офіційне відкриття оновленого міжнародного пункту

пропуску для автомобільного сполучення «Рені – Джурджулешть», підписано Технологічну схему та розпочато спільний контроль на території України.

Відповідно до Акту про готовність спільного пункту пропуску для залізничного сполучення «Кучурган – Новосавицьке» для здійснення спільного контролю, 10.01.2024 розпочато спільний контроль вантажного залізничного транспорту.

Підписано Меморандум про взаєморозуміння між Державною митною службою України та Митною службою Республіки Молдова про впровадження «Системи раннього повідомлення про виникнення надзвичайних ситуацій на українсько-молдовському кордоні».

За участі експерта Міжнародної організації з міграції відбувся перегляд Технічних умов організації обміну попередньою інформацією про товари і транспортні засоби, переміщувані через державний кордон України і Республіки Молдова.

Оновлена версія Технічних умов (версія 2.0) підписана 8 серпня 2024 року в ПП «Паланка».

Проводились українсько-молдовські експертні зустрічі щодо обміну інформацією з питань функціонування інституту авторизованих економічних операторів в обох країнах, застосування Конвенції про процедуру спільного транзиту.

У жовтні в Кишиневі відбулась тристороння зустріч керівництва митних служб України, Республіки Молдова та Румунії, під час якої сторони обговорили питання подальшої консолідованої роботи над підвищенням пропускнуої спроможності пунктів пропуску та тісної співпраці у рамках ініціативи «Шляхи солідарності» Україна – ЄС, обмінялись думками стосовно актуальних напрямів співпраці, спрямованих на спрощення переміщення товарів через кордон, визнали необхідність у подальшій розбудові прикордонної інфраструктури, перспектив запровадження перевезень товарів між Україною та Республікою Молдова за процедурою eTIR.

Враховуючи високий рівень взаємодії між партнерськими службами в рамках співпраці з Місією EUBAM та реалізації вищезгаданих завдань, Держмитслужба розраховує на продовження досягнення попередньо визначених цілей з метою набуття повного членства в Європейській спільноті.

ДОСЯГНЕННЯ 2024 РОКУ

ЗАХОДИ ЗМІЦНЕННЯ ДОВІРИ

Забезпечення технічної підтримки робочих груп

EUBAM взяла участь в одинадцяти засіданнях експертних (робочих) груп з обговорення питань в таких важливих галузях, як охорона здоров'я, економіка та автомобільний транспорт. Ці заходи сприяли проведенню дискусій з основними молдовськими партнерами та представниками де-факто структур, що дозволило ретельно проаналізувати нагальні проблеми та розробити потенційні рішення

Сприяння відповідності торгівлі регуляторним нормам ЄС

EUBAM ретельно проаналізувала регуляторні зміни на обох берегах Дністра з метою їх узгодження зі стандартами ЄС, зокрема, у сфері захисту прав споживачів, сприяння торгівлі та митних процедур. Місія допомагала бізнесу адаптуватися до нових вимог та сприяла виробленню проактивної політики шляхом проведення опитувань, залучення зацікавлених сторін та аналізу тенденцій внутрішньої та зовнішньої торгівлі Придністровського регіону. У 2024 році ЄС залишався найбільшим торговельним партнером Придністровського регіону, частка якого становила 82% загального експорту та 55% імпорту.

Подолання ключових загроз та фінансових ризиків на адміністративній лінії

EUBAM сприяла створенню спільної аналітичної групи, до складу якої увійшли представники Генерального інспекторату прикордонної поліції та Митної служби Республіки Молдова для розгляду питань адміністративної лінії. Група провела комплексну оцінку загроз, зокрема щодо переміщення нелегальних товарів, незаконної міграції та потенційного шахрайства з ПДВ в контексті заниженої вартості імпорту. З метою зменшення ризиків EUBAM представила рекомендації керівникам відомств, провела значну кількість практичних занять на місцях та спеціальні тренінги для співробітників молдовської митниці та поліції, які працюють на адміністративній лінії.

ІНТЕГРОВАНЕ УПРАВЛІННЯ КОРДОНАМИ

Сприяння підвищенню спроможностей транспортних коридорів в регіоні Нижнього Дунаю

EUBAM виступала ключовим координатором зусиль митних відомств Молдови, Румунії та України в регіоні Нижнього Дунаю з метою покращення управління кордонами та транскордонної торгівлі. Спільні зусилля призвели до ефективнішого розподілу вантажів через пункти пропуску, посилення співпраці в управлінні кордонами та цільового інвестування в прикордонну інфраструктуру. Ці дії мали вирішальне значення для підтримки безперешкодного потоку українського експорту та зміцнення регіонального сполучення і економічної стійкості.

*Джерело: Митна служба Республіки Молдова

ГРУДЕНЬ 2023- ЛИСТОПАД 2024

ПРОТИДІЯ ТРАНСКОРДОННІЙ ЗЛОЧИННОСТІ

Посилення боротьби з митним шахрайством і контрабандою готівки

EUBAM провела засідання за участю представників митних відомств з Республіки Молдова, Румунії та України з метою підготовки підґрунтя для проведення у липні спільної митної операції «Аргос». Завдяки контролю на основі аналізу ризиків та обміну інформацією в режимі реального часу митні органи виявили незадекларовану готівку та товари на суму понад 350 000 євро протягом двотижневої оперативної фази операції. Крім цього, під час десятиденної фази в жовтні EUBAM разом з Митною службою Молдови провела Спільний захід з надання допомоги Ostopus в міжнародному аеропорту Кишинєва, в результаті якого було виявлено понад 120 000 євро незадекларованої готівки.

Посилення протистояння безпековим зарозам на кордоні

Місія активно сприяла зміцненню безпеки кордонів шляхом низки заходів з розбудови потенціалу. Експерти EUBAM і запрошені фахівці ЄС були залучені до навчання 533 співробітників партнерських відомств в рамках 18 навчальних заходів. EUBAM також надала необхідне технічне обладнання загальною вартістю понад 600 000 євро з метою розширення можливостей проведення перевірок та вдосконалення заходів контролю в пунктах пропуску та на «зеленому» кордоні.

Визначення тенденцій транскордонної злочинності

EUBAM виконувала координаційну роль у визначенні тенденцій транскордонної злочинності за допомогою спеціалізованих механізмів. Місія об'єднала зусилля Молдови, України, сусідніх держав-членів ЄС та міжнародних партнерів в досягненні спільної мети – оцінки загроз та боротьби з незаконною діяльністю на кордоні шляхом проведення засідань Робочої групи з протидії незаконному обігу зброї, Спеціальної групи з протидії незаконному обігу тютюнових виробів та Міжвідомчої регіональної аналітичної групи в Одеській області. Крім того, EUBAM сприяла розробці першого Спільного звіту про оцінку безпеки (СЗОБК) на українсько-молдовському кордоні з моменту відновлення діяльності Групи для підвищення ситуаційної обізнаності. Ці зусилля посилюють міжвідомчу співпрацю, зміцнюють регіональну безпеку та покращують скоординоване реагування на нові загрози транскордонної злочинності.

Прогрес у впровадженні пільного та координованого контролю

EUBAM разом з Європейською Комісією відіграла важливу роль у впровадженні спільного контролю в ПП «Рені-Джурджюлешть» на молдовсько-українському кордоні і просуванні координованого контролю в ПП «Джурджюлешть-Галац» на молдовсько-румунському кордоні для сприяння торгівлі з України до ЄС та інших країн, а також співпраці у сфері управління кордонами. Крім того, Україна та Молдова запровадили спільний контроль у залізничному ПП «Кучурган-Новоса-вицьке», відкривши залізничний коридор для українського експорту через придністровську ділянку молдовсько-українського кордону.

Сприяння безперешкодному трансферу в аеропорт за допомогою рейсового автобуса Одеса-Кишинів

Оскільки з лютого 2022 року повітряний простір України закритий для всіх цивільних рейсів через російське вторгнення та триваючу війну, EUBAM підтримала Одеську обласну військову адміністрацію у запуску важливого автобусного сполучення між Одесою та аеропортом Кишинєва через спільний пункт пропуску (СПП) «Паланка-Маяки-Удобне». Ця ініціатива була розроблена з метою оптимізації транскордонних перевезень при одночасному забезпеченні надійної безпеки.

ЗАХОДИ ЗІ ЗМІЦНЕННЯ ДОВІРИ, ПОВ'ЯЗАНІ З ПРИДНІСТРОВСЬКИМ РЕГІОНОМ

Процес придністровського врегулювання залишався призупиненим. У зв'язку з загарбницькою війною Росії проти України у 2024 році не з'явилося можливостей для відновлення переговорного процесу у форматі «5+2». Офіційні контакти між сторонами стали вкрай епізодичними.

Геополітична нестабільність і порушення традиційних торговельних шляхів серйозно вплинули на економіку регіону. Крім того, економічні виклики стали очевидними у торговельних показниках регіону. У 2021 році експорт Придністровського регіону склав 698 млн доларів США, а імпорт – 875,6 млн доларів США. Слід зазначити, що до 2024 року регіон пережив різкий економічний спад: експорт знизився на 51% – до 341 млн доларів США, що на 357 млн доларів США менше у порівнянні з 2021 роком. Імпорт також скоротився, але в менших об'ємах – на 17%. Придністровський регіон намагається розширити свої ринки, при цьому ЄС стає дедалі важливішим торговельним партнером із часткою понад 80% експорту регіону.

КООРДИНАЦІЯ ДІЙ З ПОЛІТИЧНИМИ ПРЕДСТАВНИКАМИ

Протягом звітної періоду Голова Місії проводив окремі діалоги з політичними представниками у переговорному процесі з придністровського врегулювання. Проведені в березні та липні консультації з віце-прем'єр-міністром Молдови з реінтеграції Олегом Серебряном були присвячені ролі EUBAM в аналізі та моніторингу торговельно-економічних тенденцій, а також підтримці Місії в гармонізації митних та торговельних вимог між двома берегами річки Дністер. У лютому керівництво EUBAM провело зустрічі з політичним представником Придністровського регіону Віталієм Ігнат'євим з метою обговорення заходів з розбудови потенціалу для зміцнення процесу врегулювання через цільові ініціативи для Придністровського регіону. Посилення заходів з розбудови довіри та надання відчутної професійної підтримки Кишиневу і Тирасполю залишаються ключовими завданнями Плану дій EUBAM.

НАДАННЯ ТЕХНІЧНОЇ ПІДТРИМКИ ЕКСПЕРТНИМ (РОБОЧИМ) ГРУПАМ

У 2024 році темпи діяльності в рамках експертних (робочих) груп прискорилися порівняно з 2023 роком. У січні EUBAM у складі команди Представництва ЄС в Молдові взяла участь в зустрічі у форматі «1+1» та відвідала одинадцять засідань робочих груп з питань охорони здоров'я (3), автомобільного транспорту (3), економіки (2), фітосанітарних та ветеринарних питань (1), цивільного стану (1) та соціального захисту (1). Прогрес був обмеженим у більшості сфер, але автомобільний транспорт став помітним винятком. Інтенсивна підтримка ініціатив Робочої групи з автомобільного транспорту призвела до ухвалення Кишиневом закону щодо подовження дії механізму нейтральної реєстрації до 2026 року. Це дозволило відновити діяльність Пунктів реєстрації транспортних засобів (ПРТЗ) для ввезених до квітня 2018 року автомобілів, або тих, що вже пройшли митне оформлення. Після зустрічі в серпні Тирасполь оголосив про відновлення видачі номерних знаків нейтрального дизайну (призупиненої з вересня 2022 року).

ЗМІЦНЕННЯ БЕЗПЕКИ НА АДМІНІСТРАТИВ-НІЙ ЛІНІЇ

EUBAM активізувала зусилля з посилення безпеки вздовж адміністративної лінії (АЛ) для підвищення спроможностей митної служби та поліції Молдови. За результатами консультацій з керівництвом Генерального інспекторату поліції Молдови (ГІПМ) та Митної служби Молдови (МСРМ) була виявлена необхідність реагування на ризики щодо АЛ та Придністровського регіону.

Досягненням співпраці стало проведення оцінки ключових загроз і вразливостей. З метою їх зменшення EUBAM у партнерстві з Поліцейською академією Молдови та Прикордонною поліцією Румунії провела спеціалізовані семінари для 20 співробітників поліції регіонального рівня. Навчальні заходи включали питання захисних елементів документів, перевірку транспортних засобів та методи рентгенівського сканування, що сприяло підвищенню оперативних спроможностей вздовж АЛ. На додаток, протягом року Місія провела практичні заняття для 120 співробітників з перевірки вантажів та транспортних засобів, митних документів та огляду особистих речей.

ПІДТРИМКА ДОТРИМАННЯ ВИМОГ ТОРГІВЛІ З ЄС

Протягом 2024 року EUBAM здійснювала ретельний моніторинг нормативних змін в Придністровському регіоні, оцінюючи їх відповідність зобов'язанням Молдови в рамках Угоди про асоціацію між ЄС та Молдовою (УА), включаючи Поглиблену та всеосяжну зону вільної торгівлі (ПВЗВТ). В результаті щорічного аналізу придністровських імпорتنих та експортних тарифів було виявлено, що Тирасполь зберігає експортні мита на певні товари, які не відповідають положенням УА, та скасував ввізні мита на товари з ЄС.

Крім того, EUBAM проаналізувала придністровські процедури звільнення товарів, що походять з ЄС, від сплати митних зборів і підтвердила загальну відповідність цього процесу європейським практикам, за винятком незначних відхилень. Місія також провела оцінку акцизних зборів у Кишиневі та Тирасполі в рамках поступового підходу УА до гармонізації акцизних ставок. Аналіз підтвердив, що тютюнові вироби в Придністровському регіоні залишаються мінімально оподаткованими, що створює значне підґрунтя для контрабанди через низькі акцизні ставки.

У липні Голова EUBAM обговорив технічну допомогу для підтримки процесу придністровського врегулювання з віце-прем'єр-міністром з питань реінтеграції Олегом Серебряном.

ПОСИЛЕННЯ ЗАХИСТУ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ ТА МІЖВІДОМЧОЇ СПІВПРАЦІ

У червні Місія організувала продуктивний навчальний візит до Гданська (Польща) для митних експертів з Кишинева та Тирасполя. Основна мета візиту полягала в ознайомленні та вивченні співпраці між польськими митними відомствами та органами з ринкового нагляду. Під час заходу учасники отримали корисну інформацію про злагоджену спільну роботу структур з метою вдосконалення процесів прикордонного контролю та підвищення стандартів безпеки продукції. Експерти з перших вуст дізналися про практики та системи, що застосовуються для забезпечення ефективних митних операцій та належної перевірки відповідності продукції. Захід також сприятиме впровадженню європейських практик захисту прав споживачів у регіоні. Цей навчальний візит відбувся після проведення аналогічного заходу в минулому році, під час якого делегація молдовських посадовців відвідала Департамент нагляду за ринком у Тюбінгені, Німеччина.

Крім того, EUBAM сприяла проведенню низки міжвідомчих засідань між Митною службою Молдови та Державним інспектором з нагляду за непродовольчими товарами та захисту прав споживачів. Обговорення створили передумови для прийняття урядового рішення, яке формалізувало співпрацю між органами з ринкового нагляду та митницею, з особливим акцентом на безпеку та відповідність продукції. В результаті цих зусиль органи з ринкового нагляду отримали нові повноваження, що дозволяють їм ініціювати процедури контролю та приймати рішення щодо безпечності імпортованих товарів. Така зміна повноважень є значним досягненням у підвищенні ефективності митної системи та захисту ринку від потрапляння небезпечних товарів, що не відповідають встановленим вимогам.

Митні експерти з Кишинева та Тирасполя перебувають з навчальним візитом у Польщі.

Administrative Line

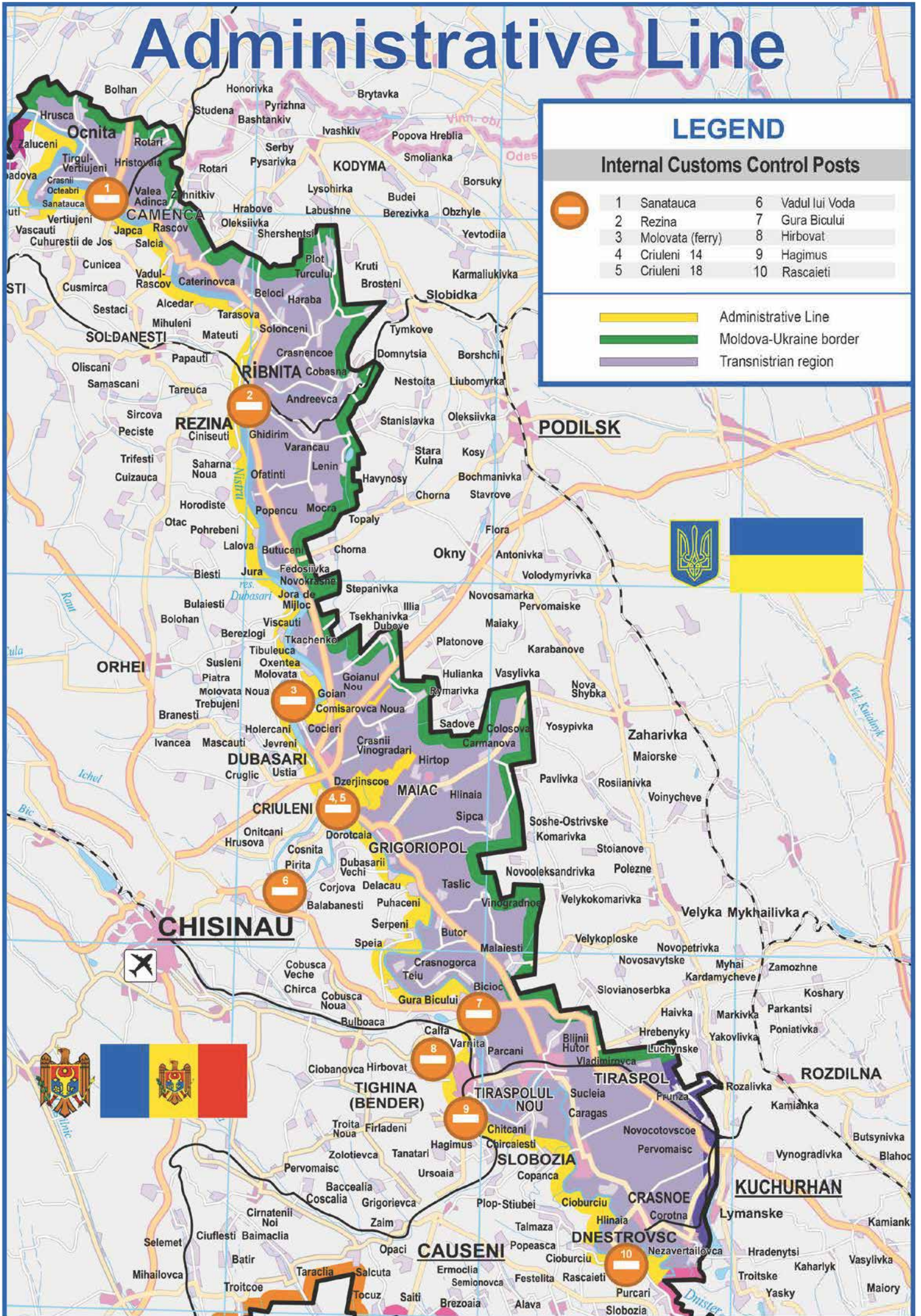
LEGEND

Internal Customs Control Posts

1 Sanatauca	6 Vadul lui Voda
2 Rezina	7 Gura Bicului
3 Molovata (ferry)	8 Hirbovat
4 Criuleni 14	9 Hagimus
5 Criuleni 18	10 Rascaieti

- Administrative Line
- Moldova-Ukraine border
- Transnistrian region

ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПРИДНІСТРОВСЬКОГО РЕГІОНУ

У 2024 році в Придністровському регіоні спостерігався спад у зовнішній торгівлі: загальний товарообіг скоротився на 8% в грошовому вираженні порівняно з 2023 роком.

Експорт значно знизився на 18% (73 млн доларів США) і склав 341 млн доларів США, тоді як імпорт зменшився на 2% (14 млн доларів США) до 730 млн доларів США. В результаті дефіцит торгового балансу збільшився на 18%, досягнувши 389 млн доларів США, причому найбільший дефіцит був зафіксований у торгівлі з Європейським Союзом та Україною – 118 млн доларів США.

ЕКСПОРТ: СКОРОЧЕННЯ ТА ЗМІНА ОБСЯГІВ

На тлі різкого загального зниження намітилися певні тенденції:

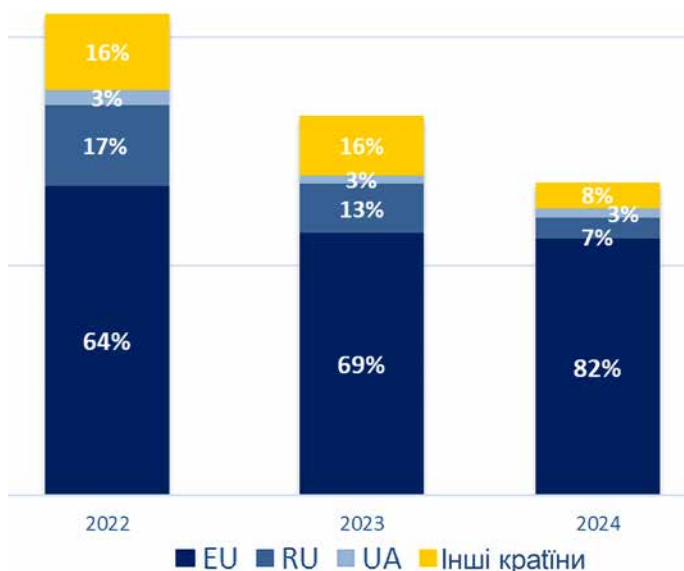
ЄС залишився найбільшим експортним ринком, досягнувши рекордних 82% від загального обсягу експорту, за яким йдуть Російська Федерація (7%), Україна (3%), Сербія (2%) та Туреччина (1%). На ці ринки сукупно припадало 96% експорту регіону. Рис. 1. Структуру експорту у 2024 році склали переважно металопродукція (52%), сільськогосподарська продукція та продукти харчування (17%), текстиль та одяг (17%), взуття (7%) та інші товари (7%). Експорт до ЄС скоротився на 2%, тоді як експорт в Україну суттєво збільшився – на 32%, що свідчить про невелику зміну залежності регіону.

Експорт металопродукції зріс на 7%, а Європейський Союз залишався основним напрямом – 95% усієї металопродукції експортувалося на цей ринок. Залежність Придністровського регіону від експорту металів робить його економіку вкрай чутливою до коливань світових цін на сировинні товари та попиту на них. Експорт сільськогосподарської продукції та продуктів харчування скоротився на 44%, що свідчить про труднощі у цьому секторі. Пшениця, насіння соняшнику, ріпаку, овочі та фрукти сукупно склали 79% експорту сільськогосподарської продукції Придністровського регіону. ЄС, Туреччина та Ірак стали основними ринками збуту насіння соняшнику з Придністровського регіону; ЄС, Україна, Індонезія та Малайзія – пшениці; тоді як ЄС і США у великих обсягах закуповували ріпак. Зниження вказує на більш глибокі структурні проблеми, включаючи перебої у постачанні, зміну попиту та можливі проблеми, пов'язані зі зміною клімату. Експорт до Російської Федерації різко скоротився на 58%, зокрема в постачанні обладнання та інструментів, сільськогосподарської продукції та продуктів харчування, металопродукції та текстилю. Ця країна залишається другим після ЄС найбільшим споживачем текстильного експорту Придністровського регіону. Експорт бавовняних тканин та верхнього одягу склав 58% від загального обсягу експорту Придністровського регіону до Російської Федерації у доларовому вираженні. Оскільки традиційні ринки в Росії та Україні стали менш доступними, ЄС став ключовим партнером, а Придністровський регіон все більше інтегрується в європейські ланцюги постачань.

ІМПОРТ: СТАБІЛЬНІСТЬ НА ТЛІ РЕГІОНАЛЬНОГО ПЕРЕРОЗПОДІЛУ

Імпорт залишався відносно стабільним та багатогалузевим. Основні категорії імпортованих товарів включали: сільськогосподарську продукцію та продукти харчування (18%), техніку, обладнання та інструменти (17%), хімічну, пластикову та гумову продукцію (15%), брухт чорних металів (14%). Рис. 4. ЄС залишався провідним постачальником, на частку якого припадає 55% від загального обсягу імпорту. Рис. 3. Україна також була важливим напрямом із часткою 18% від загального обсягу імпорту, зокрема у постачанні металевих виробів. Різноманітність імпорту підкреслює залежність від основних товарів для внутрішнього споживання та промислового виробництва. Ці тенденції свідчать про зростаючу залежність від європейських постачальників, тоді як імпорт з Російської Федерації скоротився з 13% у 2022 році до 6% у 2024 році внаслідок агресивної війни Росії проти України та порушення торговельних маршрутів. Серйозно постраждали торговельні шляхи, інфраструктура, а також структура попиту, внаслідок чого традиційні ринки стали менш доступними. Загалом сильна залежність Придністровського регіону від імпорту нафтопродуктів, хімічної продукції та обладнання підкреслює нестачу внутрішніх виробничих потужностей, що робить регіон вразливим до зовнішніх збоїв у ланцюгу постачань.

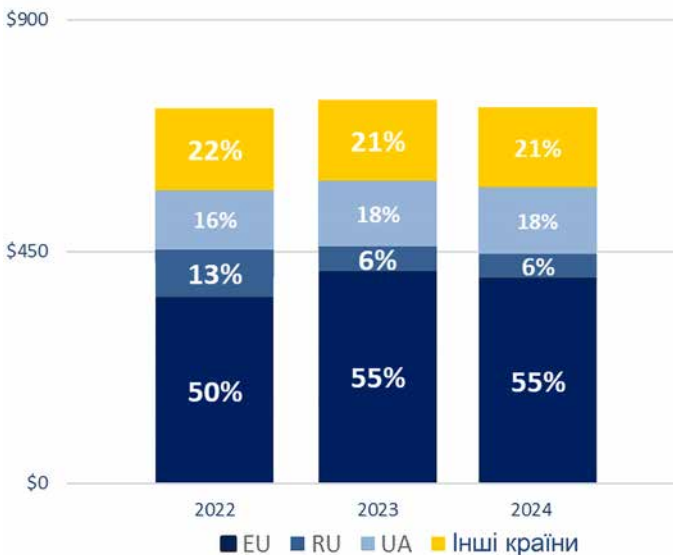
ДІАГРАМА 1: РИНКИ ДЛЯ ЕКСПОРТУ ПРИДНІСТРОВСЬКОГО РЕГІОНУ, У % ВІД ВАРТОСТІ ЕКСПОРТУ (МЛН ДОЛ. США)

ДІАГРАМА 2: КАТЕГОРІЇ ТОВАРІВ ПРИДНІСТРОВСЬКОГО РЕГІОНУ, ЕКСПОРТОВАНИХ У 2023 РОЦІ ТА ЇХ ЧАСТКА ЗА ВАРТІСТЮ (МЛН ДОЛ. США)

ДІАГРАМА 3: РИНКИ ДЛЯ ІМПОРТУ ПРИДНІСТРОВСЬКОГО РЕГІОНУ У % ВІД ПРИДНІСТРОВСЬКОГО РЕГІОНУ, (МЛН ДОЛ. США)

ДІАГРАМА 4: КАТЕГОРІЇ ТОВАРІВ ПРИДНІСТРОВСЬКОГО РЕГІОНУ, ІМПОРТОВАНИХ У 2023 РОЦІ ТА ЇХ ЧАСТКА ЗА ВАРТІСТЮ (МЛН ДОЛ. США)

Пояснювальна примітка: дані надані Митною службою Молдови і не включають внутрішні торгові операції між двома берегами річки Дністер. Усі конвертації в долари США розраховані на основі середньомісячного обмінного курсу Національного банку Республіки Молдова. Усі розрахунки базуються виключно на вартості експорту та імпорту в доларах США

ВПРОВАДЖЕННЯ КОНЦЕПЦІЇ ІНТЕГРОВАНОГО УПРАВЛІННЯ КОРДОНАМИ

У 2024 році Україна продемонструвала неабияку стійкість в умовах невиправданої та безжальної агресивної війни Росії, яка продовжувала наносити удари по об'єктах критичної інфраструктури. Після багатомісячної перерви почали функціонувати морські порти Одеського регіону, що стало ключовим поворотним моментом у відновленні морських експортних маршрутів. Поновлення роботи портів зменшило тиск на перевантажені наземні транспортні мережі та зміцнило експортний потенціал України. Незважаючи на досягнутий Україною прогрес, Росія продовжила свою стратегію нанесення ударів по торговельній інфраструктурі, маючи на меті підірвати економіку країни та глобальну продовольчу безпеку. Поновлення функціонування портів Одеського регіону стало проблеском надії, але критично важливими для імпорту залишаються й наземні коридори, зокрема ті, що сприяють торгівлі через «Шляхи солідарності» між ЄС та Україною

ОПТИМІЗАЦІЯ ВАНТАЖОПОТОКУ ТА ІНІЦІАТИВИ «ШЛЯХИ СОЛІДАРНОСТІ» МІЖ ЄС ТА УКРАЇНОЮ

Протягом звітного періоду Регіональна митна координаційна група Молдова-Румунія-Україна під керівництвом EUBAM збиралася чотири рази з метою вдосконалення управління кордонами та сприяння транскордонній торгівлі у стратегічно важливому регіоні Нижнього Дунаю. Спільні зусилля принесли низку досягнень, включаючи покращення координування діяльності, оптимізацію використання існуючої прикордонної інфраструктури та підвищення ефективності митного контролю, спрощення процедур санітарного та фітосанітарного контролю сільськогосподарських товарів з України та кращий розподіл вантажопотоків між пунктами пропуску. Зазначені заходи мали важливе значення для сприяння безперешкодному переміщенню українських товарів і підтримували регіональну стабільність та економічну стійкість.

ВЕБІНАР ЩОДО СИНХРОНІЗОВАНИХ ПЕРЕВІРОК В ПУНКТАХ ПРОПУСКУ

В жовтні EUBAM у партнерстві з Естонією, Фінляндією та Грузією провели вебінар щодо синхронізованих перевірок в пунктах пропуску (ПП). Експерти висвітлили аспекти законодавчої бази, міжвідомчої співпраці, синхронізованих перевірок, спільного доступу до баз даних та делегування повноважень. В межах заходу 40 співробітників прикор-

донних і митних відомств Республіки Молдова та України зосередилися на розробці нормативно-правової бази та технологічних схем. Набутий досвід допоможе цим країнам просувати свої програми інтегрованого управління кордонами.

ПОШИРЕННЯ СПІЛЬНОГО КОНТРОЛЮ НА МОЛДОВСЬКО-УКРАЇНСЬКОМУ КОРДОНІ

У звітному періоді Україна та Республіка Молдова зміцнили прикордонне співробітництво за допомогою ключових угод щодо оптимізації управління кордонами. В грудні 2023 року прикордонні та митні відомства підписали сім протоколів, що стандартизують процедури спільного контролю в шести діючих пунктах пропуску та створюють передумови для майбутнього спільного контролю в ПП «Платонове-Гоянул Ноу» на придністровській ділянці кордону за сприятливих умов. Першою віхою став запуск спільного контролю в залізничному ПП «Кучурган-Новосавицьке» у січні 2024 року та відкриття цього коридору для українського експорту. Помітного прогресу було досягнуто в удосконаленні транспортного коридору Рені-Джурджулешть-Галац: Місія спільно з Європейською Комісією сприяла запровадженню спільного контролю в ПП «Рені-Джурджулешть» в травні 2024 року та виступала за координований контроль між Молдовою та Румунією в ПП «Джурджулешть-Галац». EUBAM відіграла важливу роль в просуванні зазначених спільних заходів контролю, наголошуючи на їх важливості для посилення безпеки кордонів та оптимізації транскордонної торгівлі.

У травні голова EUBAM Славомір Піхор взяв участь у запуску СПП Рені-Джурджулешть після його реконструкції українською владою

3-Й МІЖНАРОДНИЙ ФОРУМ СПРИЯННЯ ТОРГІВЛІ

В жовтні відбувся 3-й Міжнародний форум зі сприяння торгівлі «Шляхи солідарності» ЄС-Україна: більше, ніж антикризовий захід» за участю високопоставлених представників Республіки Молдова, України, Румунії, Європейської Комісії, Представництва ЄС та митних органів сусідніх держав-членів ЄС. Учасники форуму, організованого EUBAM у співробітництві з Митною службою Республіки Молдова (MCPM), розглянули вплив ініціативи «Шляхи солідарності» на регіональне сполучення, сприяння торгівлі та ширшу інтеграцію обох країн до ЄС. Запроваджені як екстрений захід у відповідь на блокаду українських портів, «Шляхи солідарності» з часом перетворилися на стратегічну основу для посилення зв'язків з ЄС і регіонального співробітництва.

СПРИЯННЯ БЕЗПЕРЕШКОДНОМУ ТРАНСФЕРУ З АЕРОПОРТУ КИШИНЕВА – ЗАПУСК РЕЙСОВОГО АВТОБУСА ОДЕСА-КИШИНІВ

У 2024 році EUBAM у співробітництві з Одеською обласною військовою адміністрацією започаткували проект «Аеротрансфер» – автобусне сполучення між Одесою та аеропортом Кишинева через СПП «Паланка-Маяки-Удобне». Ініціатива спрямована на спрощення перетину кордону із забезпеченням безпеки. З метою вирішення організаційних завдань EUBAM сприяла проведенню зустрічей з українськими та молдовськими митними та прикордонними відомствами, зосереджуючи увагу на рішеннях щодо оптимізації процедур перетину кордону, а також моніторингу та аналізу прогресу проекту.

В жовтні на 3-му Міжнародному форумі зі сприяння торгівлі високопосадовці розглянули розвиток ініціативи «Шляхи солідарності» від антикризового заходу до фундаментального елементу зв'язків з ЄС і регіонального співробітництва.

БОРОТЬБА З ТРАНСКОРДОННОЮ ЗЛОЧИННІСТЮ

Транскордонна злочинність на українсько-молдовському кордоні загострилася через повномасштабну російську агресію проти України. Окрім того, прикордонні відомства повідомляли про різке зростання нелегальної міграції. Війна підвищила ризик контрабанди небезпечних синтетичних речовин, у тому числі психотропних, у пасажирських транспортних засобах та поштових відправленнях. Загроза контрабанди зброї з України зберігається, що загострює безпекові питання. В зв'язку з цим EUBAM активізувала свою оперативну підтримку та зусилля з розбудови потенціалу прикордонних та митних відомств Республіки Молдова та України, зосереджуючись на зміцненні спроможностей ефективної боротьби з транскордонною злочинністю.

ОПЕРАЦІЇ ПРОТИ КОНТРАБАНДИ ТА НЕЗАКОННИХ ФІНАНСОВИХ ПОТОКІВ

У лютому EUBAM збрала митників з Республіки Молдова, Румунії та України для обговорення питання зміни маршрутів контрабанди та різних напрямів організованої злочинності. Це заклало основу для розпочатої в липні Спільної митної операції (СМО) «Аргос», в рамках якої було застосовано контроль на основі аналізу ризиків і відповідні інструменти та виявлено незадекларовану готівку й товари на суму понад 350 000 євро.

Спільно з Митною службою Республіки Молдова в жовтні, в міжнародному аеропорту Кишинева EUBAM провела Спільний захід з надання допомоги "Ocorpus" з метою посилення контролю за переміщенням валютних цінностей. Протягом двотижневої оперативної фази операції було підвищено контроль за переміщенням валютних цінностей на основі аналізу ризиків, що призвело до виявлення понад 120 000 євро незадекларованої готівки. Посилені заходи митного контролю позитивно вплинули на дотримання вимог щодо переміщення валютних цінностей, спонукаючи більшу кількість подорожуючих декларувати готівкові кошти.

ПОСИЛЕННЯ БЕЗПЕКИ КОРДОНІВ ШЛЯХОМ СПІЛЬНОЇ ОЦІНКИ ЗАГРОЗ

В звітному періоді під керівництвом EUBAM відбулися чотири засідання Міжвідомчої регіональної аналітичної групи (МРАГ) за участю представників прикордонних, митних, правоохоронних та силових відомств України з метою об'єднання зусиль у протидії організованій злочинності та безпековим загрозам в Одеській області.

Група аналізувала тенденції у сфері контрабанди та економічних злочинів для вдосконалення стратегії боротьби зі злочинністю. Крім того, за підтримки Місії було розроблено перший з моменту відновлення діяльності Групи Спільний звіт про оцінку безпеки на кордоні (СЗОБК), який містить аналіз загроз на молдовсько-українському кордоні.

СПЕЦІАЛЬНІ ГРУПИ З ПРОТИДІЇ НЕЗАКОННОМУ ОБІГУ ВОГНЕПАЛЬНОЇ ЗБРОЇ ТА ТЮТЮНОВИХ ВИРОБІВ

Впродовж звітнього періоду Спеціальні групи EUBAM з протидії транскордонній злочинності продовжували зміцнювати безпеку на молдовсько-українському кордоні. Спеціальна робоча група з протидії незаконному обігу зброї аналізувала зростаючу загрозу незаконного обігу вогнепальної зброї через війну в Україні. Робоча група за участю представників відомств Республіки Молдова, України, Польщі, Румунії, Європолу, агентства Frontex та інших партнерів проаналізувала нові тенденції і виклики у виявленні нелегальної зброї, наголосивши на необхідності посилення міжнародного співробітництва, обміну оперативною інформацією та превентивних заходів для боротьби з контрабандою зброї. Окрім того, в жовтні відбулося засідання іншої робочої групи під керівництвом EUBAM – Спеціальної групи з протидії незаконному обігу тютюнових виробів – із залученням представників правоохоронних органів Молдови, України, Угорщини та Румунії, а також Європолу, OLAF та приватного сектору. Учасники засідання зосередилися на мінливій динаміці нелегальної торгівлі тютюновими виробами – проблемі, яка загострилася через геополітичні умови і триваючу війну Росії в Україні.

EUBAM та Бюро економічної безпеки України підписали Меморандум про взаєморозуміння з метою посилення співпраці у боротьбі з митним шахрайством та зміцнення економічної безпеки.

МЕМОРАНДУМ ПРО ВЗАЄМОРОЗУМІННЯ З БЮРО ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ ЩОДО БОРТЬБИ З МИТНИМ ШАХРАЙСТВОМ

EUBAM та Бюро економічної безпеки України (БЕБ України) зміцнили своє партнерство, підписавши у вересні Меморандум про взаєморозуміння, що підтверджує готовність сторін до розширення співпраці.

Угода встановлює стратегічну основу для вирішення поточних та майбутніх викликів, зосереджуючись на боротьбі з митним шахрайством, яке знижує надходження до держбюджету.

Закладаючи фундамент для співпраці щодо виявлення нових загроз, аналізу тенденцій злочинності та підтримки цільових розслідувань, меморандум сприяє зміцненню спільних зусиль.

ЗМІЦНЕННЯ ПОТЕНЦІАЛУ ПАРТНЕРІВ ШЛЯХОМ ТЕХНІЧНОЇ ДОПОМОГИ ТА НАВЧАЛЬНИХ ЗАХОДІВ

Місія активізувала заходи зі сприяння безпеці та управлінню кордонами шляхом надання партнерським службам цільового технічного обладнання та проведення навчальних заходів. Така оптимізація сприяла підвищенню спроможностей контролю в пунктах пропуску і вздовж «зеленого кордону» та зміцненню оперативного потенціалу. Митна служба Молдови отримала ІТ-обладнання для підвищення продуктивності та цілісності даних Нової комп'ютеризованої транзитної системи (NCTS). Тим часом Прикордонна поліція отримала обладнання для ефективного управління інформацією та забезпечення належного зв'язку між оперативними підрозділами в режимі реального часу, а також сприяння швидкому координованому реагуванню в екстрених ситуаціях.

EUBAM очолила МРАГ для зміцнення співпраці та аналітичної діяльності у боротьбі з організованою злочинністю та безпековими загрозами в Одеському регіоні.

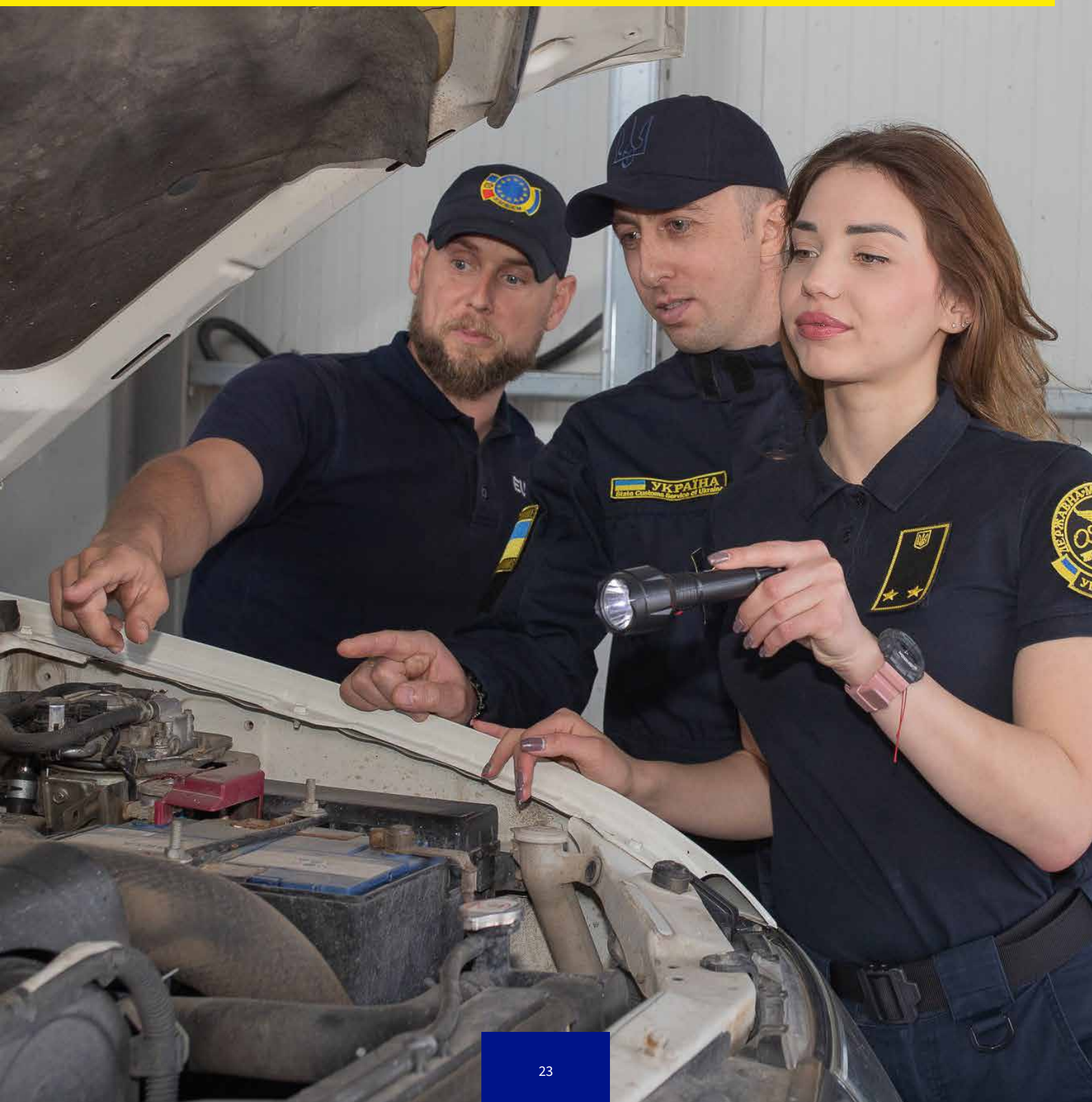
EUBAM сприяла вдосконаленню знань 533 співробітників партнерських служб з метою підвищення безпеки кордонів за допомогою навичок, які можна застосувати на практиці. Місія активізувала заходи з розбудови потенціалу шляхом проведення семінарів з підготовки інструкторів для ознайомлення ключових співробітників із передовими методами з метою формування культури безперервного навчання та вдосконалення загальних безпекових заходів. Загалом оперативні групи Місії провели понад 700 практичних занять на місцях для 1700 співробітників партнерських служб.

Окрім того, Південне регіональне управління Державної прикордонної служби України отримало комплекти для знешкодження вибухонебезпечних предметів та автономні камери відеоспостереження для посилення безпеки і оперативної стійкості. На додаток, EUBAM сприяла навчальним візитами українських та молдовських митників до польського Центру аналізу рентгенівських знімків в Гданську з метою вдосконалення методів неінвазивного контролю, аналізу ризиків та інтерпретації рентгенівських зображень – ці вдосконалення наразі включені до програми навчання у Хмельницьку. Крім того, співробітники з питань зв'язків з громадськістю Прикордонної поліції Республіки Молдова відвідали Департамент поліції і прикордонної охорони Естонії, де вивчали комунікацію у кризових ситуаціях, протидію дезінформації та стратегії розбудови довіри громадськості. Візит за підтримки EUBAM та Естонського центру міжнародного розвитку надав можливість ознайомитись із удосконаленими методами стратегічної комунікації.

У вересні EUBAM передала Південному регіональному управлінню Державної прикордонної служби України обладнання на суму понад 130 000 доларів США з метою підвищення безпеки та оперативних спроможностей.

EUBAM підтримувала зміцнення та підвищення ефективності прикордонної безпеки через заходи з нарощування потенціалу, зокрема завдяки програмі «Навчання для тренерів», щоб максимізувати охоплення та забезпечити довгостроковий вплив.

КОНСУЛЬТАТИВНА РАДА EUBAM

Консультативна рада EUBAM привітала подовження мандату Місії до 30 листопада 2025 року з метою подальшого зміцнення безпеки кордонів та співробітництва в Молдові та Україні.

На 40-му засіданні Консультативної ради EUBAM, що відбулося 6 березня в режимі онлайн, Голова Місії Славомір Піхор представив досягнення минулого року, наголосивши на узгодженні дій з національними партнерами, оскільки пріоритети змістилися в бік управління кордонами в умовах надзвичайних ситуацій. Пан Піхор висвітлив зусилля щодо спрощення нормативного регулювання та процедур прикордонного контролю з молдовськими та українськими відомствами.

Рада відзначила внесок EUBAM, зокрема зменшення навантаження на транспортні коридори в рамках ініціативи «Шляхи солідарності» між ЄС та Україною, а також навчання понад 400 співробітників з метою зміцнення безпеки кордонів. Молдовські та українські відомства також отримали високу оцінку за розвиток спільного прикордонного контролю, сприяння безперешкодному перетину кордону та створення альтернативних торговельних маршрутів в умовах надзвичайних ситуацій.

Розширений мандат EUBAM буде зосереджено на гармонізації процедур зі стандартами ЄС, врегулюванні придністровського питання та боротьбі з транскордонною злочинністю. Місія продовжить надавати консультативну підтримку, сприяти підвищенню спроможностей, надавати обладнання та проводити практичні заняття з метою вирішення нових регіональних викликів.

До складу Ради на чолі з Головою Послом ЄС в Республіці Молдова, Янісом Мажейксом, входять представники Республіки Молдова, України, Європейської Комісії, Європейська Служба Зовнішніх Справ, Представництво ЄС та ОБСЄ.

Спільною ініціативою EUBAM та партнерських служб у грудні 2023 року на СПП Паланка-Маяки-Удобне надано мандрівникам інформацію про правила перетину кордону між Україною та Республіка Молдова під час різдвяних свят.

СПІВПРАЦЯ З КЛЮЧОВИМИ ПАРТНЕРАМИ

У березні в СПП «Паланка» EUBAM сприяла переговорам між Європейською Комісією та молдовськими і українськими митними і прикордонними відомствами щодо майбутнього спільного прикордонного контролю

КООРДИНУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ЗІ СТРУКТУРАМИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

Впродовж звітного періоду EUBAM тісно співпрацювала з ключовими партнерами, підтримуючи постійну координацію діяльності з Представництвами ЄС в Молдові та Україні, а також інституціями ЄС.

Протягом 2024 року EUBAM активно співпрацювала з **Європейською Комісією** над розширенням реалізації ініціативи «Шляхів солідарності» між ЄС та Україною для зміцнення транспортного коридору через Нижній Дунай, розвитку спільного прикордонного контролю, вдосконалення інфраструктури та підтримки українського експорту. Поточні заходи включали проведення низки технічних засідань. В березні

EUBAM сприяла обговоренню майбутніх спільних заходів прикордонного контролю в СПП «Паланка» між Європейською Комісією та митними і прикордонними відомствами Республіки Молдова і України. Наступним кроком під час багатосторонньої зустрічі в форматі Quint з питань транзиту української продукції, що відбулася в травні в Кишиневі, Республіка Молдова та Румунія визначили спільну програму заходів щодо запровадження координованого контролю в ПП «Джурджюлешть-Галац» та оптимізації торговельних маршрутів до ЄС та інших країн.

У квітні Голова EUBAM зустрівся з президентом Євроуст Ладіславом Хамраном для обговорення зростаючої проблеми транскордонної злочинності в результаті російської агресії проти України. Під час зустрічі були розглянуті можливості для посилення співпраці з метою зміцнення регіональної безпеки та правосуддя.

Пізніше в квітні Голова EUBAM зустрівся з Доротою Длоучі-Сулігою, **спеціальним представником ЄС з питань придністровського врегулювання**, для обговорення останніх дій Місії в регіоні та її роль у сприянні заходам зміцнення довіри.

У вересні Голова Місії провів низку зустрічей високого рівня в Брюсселі з метою вивчення можливості подовження мандату EUBAM після 2025 року. Він спілкувався з високопосадовцями **Європейської Комісії**, зокрема з Генеральним директором Магдою Копчинською (DG MOVE), заступником Генерального директора Олів'є Оніді (DG HOME), Директором з митних питань Маттіасом Печке (DG TAXUD), Директором NEAR.C Адріаном Кіралі та заступником керівника відділу з питань Молдови Генерального директорату з торгівлі (DG TRADE) Марко Дюркопом. Голова також провів зустрічі з ключовими представниками Європейської служби зовнішніх справ (ЄСЗД), зокрема з Петрою Гомбаловою Кислінгеровою, керівником відділу з питань України (EURCA.EER.1), та Доротою Длоучі-Сулігою, керівником відділу Східної Європи (EURCA.EER.3).

У квітні Голова EUBAM обговорив зростаючі виклики транскордонної злочинності з Головою Євроусту.

Крім того, Славомір Піхор провів переговори з Й.В. Всеволодом Ченцовим, Надзвичайним і Повноважним Послом, Головою Представництва України при Європейському Союзі, та Данієлою Морарі, Головою Представництва Республіки Молдова при Європейському Союзі.

EUBAM активно співпрацювала з ключовими структурами та місіями ЄС в регіоні, включаючи агентство Frontex, CEPOL, CELBET, EUPM в Молдові та КМЄС. Експерти Місії брали участь у різноманітних ініціативах та заходах під егідою ЄС з метою зміцнення регіональної безпеки. Зокрема, Місія взяла участь у трьох стратегічних засіданнях Центру підтримки ЄС з питань внутрішньої безпеки та управління кордонами в Молдові, присвячених управлінню кордонами, масштабним IT-системам в царині юстиції та внутрішніх справ, а також протидії іноземному інформаційному маніпулюванню та втручанню.

Окрім того, в жовтні представники EUBAM доєдналися до віртуальної регіональної координаційної наради щодо правоохоронного проєкту Інтерполу I-FORCE з метою посилення співпраці між регіональними та міжнародними залученими сторонами для сприяння миру та стабільності.

МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

EUBAM брала активну участь у координаційних засіданнях високого рівня щодо загроз регіональній безпеці. У лютому Місія долучилася до організованої ОБСЄ в режимі онлайн 4-ї координаційної зустрічі міжнародних партнерів, що підтримують зусилля України з контролю над стрілецькою зброєю та легкими озброєннями (СЗЛО).

У червні EUBAM обговорила важливі питання з делегацією ОБСЄ високого рівня на чолі з Кетрін Фірон, Директором Центру запобігання конфліктам, та послом Келлі Кайдерлінг, Головою місії ОБСЄ. Роз-

мова була зосереджена на розвитку ситуації в Придністровському регіоні на фоні невиправданої агресивної російської війни проти України з акцентом на регіональній безпеці та стабільності.

У вересні експерти EUBAM приєдналися до круглого столу з питань товарів подвійного призначення в Кишиневі, організованого Агентством зі скорочення військової загрози Міністерства оборони США, що сприяло зміцненню співпраці у сфері безпекових ризиків.

У жовтні в Кишиневі EUBAM взяла участь у 27-й адміністративній нараді національних контактних пунктів Регіональних офісів зв'язку з правоохоронною роботою (RILO) Всесвітньої митної організації (ВМО) Східної та Центральної Європи.

ВЗАЄМОДІЯ З НАЦІОНАЛЬНИМИ ВІДОМСТВАМИ

EUBAM продовжила плідну співпрацю з ключовими національними партнерами в межах реалізації спільних пріоритетів. Місія брала участь у регулярних консультаціях та спільних ініціативах з урядовими та правоохоронними органами для забезпечення єдиного підходу до безпеки кордонів, сприяння торгівлі та регіональної стабільності. Завдяки цим зусиллям EUBAM зміцнила свою роль надійного партнера для Республіки Молдова та України, підтримуючи їхній шлях європейської інтеграції та сприяючи інституційному розвитку для вирішення нових викликів, що постають перед регіоном.

В червні представники Місії зустрілися з директором Центру запобігання конфліктам ОБСЄ з метою обговорення розвитку ситуації в Придністровському регіоні.

РЕСПУБЛІКА МОЛДОВА

Керівництво EUBAM безпосередньо взаємодіяло з ключовими молдовськими посадовцями з метою координації робочої програми та підтримки Місії у сфері управління кордонами та безпеки для зміцнення співпраці, узгодження технічної підтримки з національними стратегіями та боротьби з транскордонною злочинністю. Місія залишалася активним учасником широкого спектру обговорень з питань безпеки, а її зусилля сприяли зміцненню поточної співпраці з молдовськими прикордонними, митними відомствами та органами внутрішньої безпеки задля вирішення найважливіших проблем у регіоні.

У лютому Голова EUBAM зустрівся з Русланом Гелушкою, новопризначеним Головою Генерального інспекторату прикордонної поліції для обговорення ключових стратегічних пріоритетів на наступний рік та майбутнє.

У квітні делегація EUBAM зустрілася з міністром внутрішніх справ Молдови Адріаном Ефросом з метою обговорення посилення підтримки EUBAM в рамках розширеного мандату, з особливим наголосом на боротьбі з транскордонною злочинністю та зменшенні загроз внутрішній безпеці.

У липні Голова EUBAM Славомір Піхор та в.о. Голови Митної служби Республіки Молдова Віорел Доага провели обговорення системи електронної черги, NCTS та координованого контролю з метою підвищення ефективності управління кордонами.

УКРАЇНА

EUBAM посилила підтримку українських партнерів з метою зміцнення та підвищення ефективності безпеки кордонів та їх управління у відповідь на виклики, спричинені руйнівними наслідками російської агресії проти України. Під час низки зустрічей високого рівня протягом року була підкреслена розширена роль Місії щодо посилення спроможностей з управління кордонами, розвиток транскордонного співробітництва та вирішення нових викликів безпеці. EUBAM продовжувала сприяти реалізації ініціативи «Шляхи солідарності» Україна-ЄС шляхом активної співпраці з ключовими українськими відомствами в Києві та Одесі. Співробітництво Місії з Україною посилилося завдяки участі у проектах з розвитку прикордонної інфраструктури та вдосконаленню практики управління кордонами. EUBAM поглибила зв'язки з українськими установами, такими як Бюро економічної безпеки, для боротьби з митним шахрайством та іншими фінансовими злочинами.

У грудні 2023 року в Києві EUBAM провела важливі обговорення з Володимиром Нікіфоренком, першим заступником Голови Державної прикордонної служби, для посилення спроможностей з управління кордонами шляхом цільової технічної допомоги та спільних зусиль.

У квітні делегація EUBAM спільно з Комітетом Верховної Ради України з питань європейської інтеграції здійснила регіональний візит вздовж українсько-румунського кордону в Чернівецькій області з метою вивчення динаміки транскордонного руху та можливостей для подальшої співпраці між двома сусідніми країнами.

У жовтні в Одесі Голова місії зустрівся з Андрієм Колівером, новопризначеним в.о. Голови Одеської митниці. Під час зустрічі сторони розглянули динамічні виклики, що постають перед чорноморськими портами в Одеській області та ключовими пунктами пропуску, перешкоди для українського експорту, а також обговорили можливі рішення з покращення операцій.

EUBAM СЬОГОДНІ

Місія Європейського Союзу з прикордонної допомоги Молдові та Україні (EUBAM) була започаткована в листопаді 2005 року з метою сприяння впровадженню норм та практик прикордонного контролю, митної справи та торгівлі відповідно до стандартів Європейського Союзу та потреб двох країн-партнерів. Місія – це консультативно-технічний орган зі штаб-квартирою в Одесі (Україна), двома представництвами в кожній країні та польовими офісами у зоні її відповідальності.

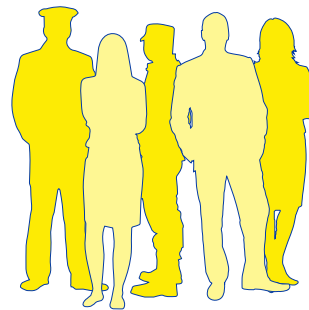
Діяльність EUBAM спрямована на економічний розвиток та зміцнення безпеки в регіоні. Місія сприяє прикордонному співробітництву та зміцненню довіри, а також допомагає підвищувати ефективність, прозорість та безпеку на молдовсько-українському кордоні.

ЦІЛІ МІСІЇ

- » розвиток пов'язаних з Придністровським регіоном заходів зі зміцнення довіри та наближення законодавства і процедур в митній, торговельній, транспортній сферах та транскордонному управлінні;
- » реалізація інтегрованого управління кордонами на молдовсько-українському кордоні з акцентом на придністровську ділянку;
- » боротьба з транскордонною злочинністю на молдовсько-українському кордоні, особливо на придністровській ділянці.

EUBAM В ЦИФРАХ

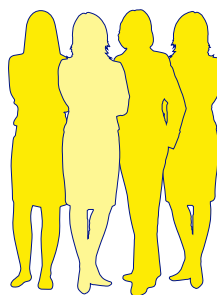
Загальна кількість персоналу EUBAM - 82 особи на 30 листопада 2024 року

Національний штаб 47 МД, УА

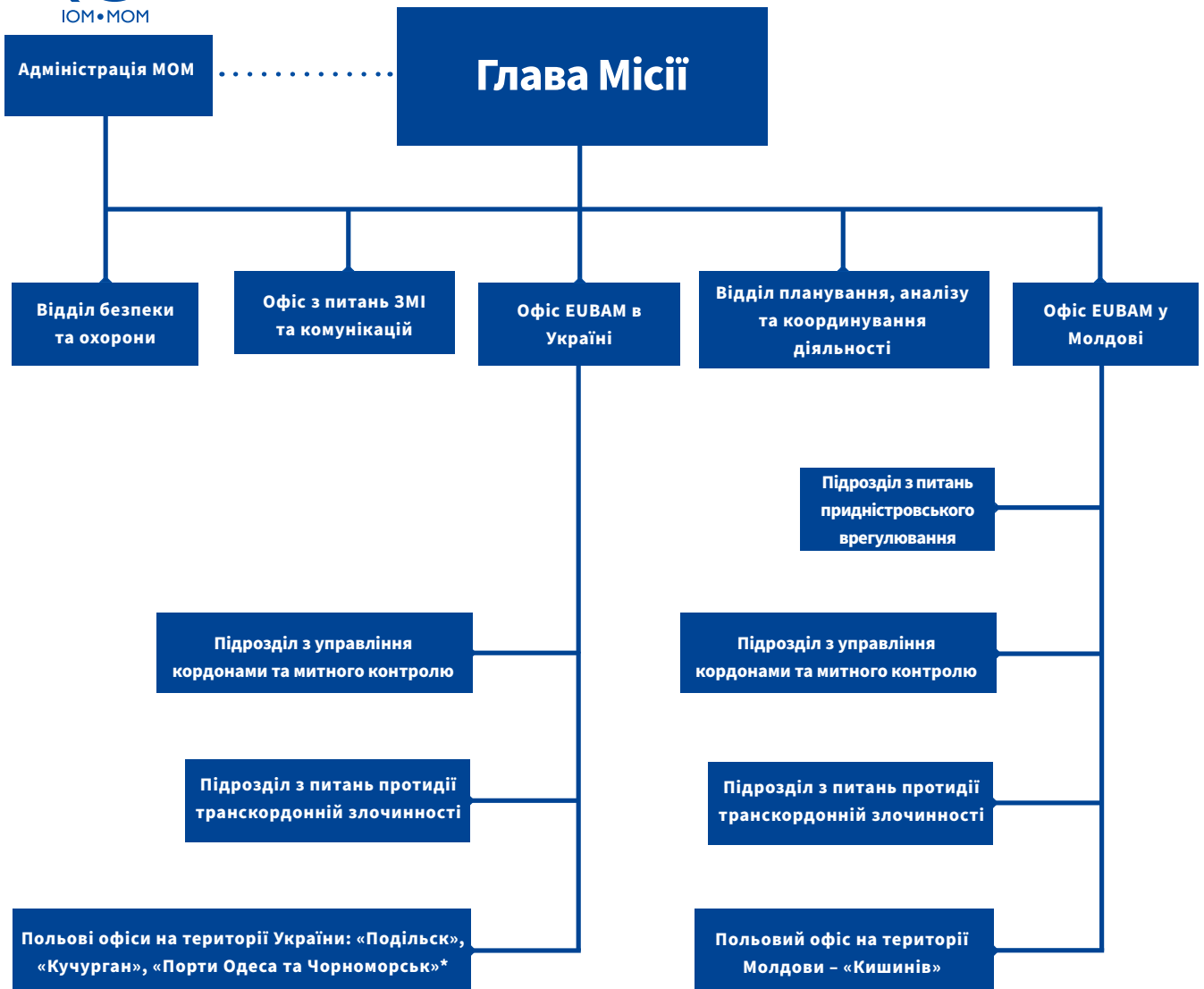
35 Міжнародний персонал з 9 країн ЄС

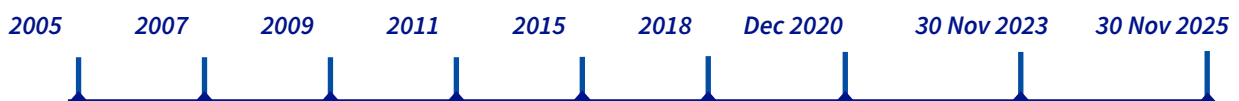
Жінки 39,8%

60,2% Чоловіки

МАНДАТ МІСІЇ ПРОДОВЖУВАВСЯ ВІСІМ РАЗІВ

*З 24 лютого 2022 року діяльність EUBAM у Подільську та Кучургані було тимчасово призупинено

EUBAM 13 ACTION PLAN

01 APRIL 2022 – 31 MARCH 2025

Overall objective	To support Moldova's and Ukraine's efforts to effectively manage their common border and actively support concrete measures linked to the resolution of the Transnistrian conflict.	
Specific objective 1	To support the development of Transnistrian region-related confidence-building measures and approximation of Moldovan and EU requirements and procedures in the field of customs, trade, transport and trans-boundary management.	
Outcome 1	Joint Confidence Building Measures (CBM) are closely co-ordinated with Chisinau, have greater range, and impact on increasing trust and security between the sides. Legislation and procedures in the field of customs, trade, and transport are approximated.	
Output 1.1	Customs and trade related requirements and procedures on both sides of the Nistru River approximated.	
Activities	1.1.1	Support the country authorities to monitor the movement of people and goods across the administrative line and customs clearances of goods from/to Transnistrian region at inland posts.
	1.1.2	Advise on the approximation of customs duties, taxes, and fees and charges between Chisinau and Tiraspol.
	1.1.3	Advise Chisinau and Tiraspol on improving the customs framework and further simplification of formalities in trade in goods.
	1.1.4	Assist Chisinau and Tiraspol in the implementation of related trade facilitation arrangements under EU-Moldova AA/DCFTA.
Output 1.2	Increased awareness among international and national stakeholders on Transnistrian region external trade and trans-boundary commerce.	
Activities	1.2.1	Analyse Transnistrian region external trade activity, including on the implementation of the single customs regime (i.e. 2005 Moldova-Ukraine Joint Declaration).
	1.2.2.	Analyse trade in goods between economic operators from both banks of the Nistru River.
	1.2.3.	Contribute to developing an exchange of information between relevant experts from both banks of the Nistru River on the enforcement of customs and trade legislation and procedures in trans-boundary and international trade.
Output 1.3	Strengthened interaction between sanitary, phytosanitary and veterinary experts on both sides of the Nistru River contributed to enhanced regional consumer safety.	
Activities	1.3.1	Promote technical interaction between Chisinau and Tiraspol to uphold regional consumer safety.
	1.3.2	Advise on practical and sustainable cooperation mechanisms between sanitary, phytosanitary and veterinary experts from both river's banks.
Output 1.4	Sound technical solutions for the fully-fledged resumption of passenger and freight traffic across Transnistrian region found and implemented.	
Activities	1.4.1	Develop and sustain confidence-building measures in the field of road and rail transport.
	1.4.2	Contribute to defusing disruption of passenger and freight services across the administrative line and transit, import and export of cargo overseas by road and rail through Transnistrian region.
Output 1.5	Contribution provided to joint working groups on confidence building measures (CBM) through advice on the free movement of people and goods across Transnistrian region.	
Activities	1.5.1	Develop opinion, proposals or initiatives for joint Chisinau and/or Tiraspol projects in the field of customs, trade and transport, benefitting business and people residing in either bank of the Nistru river.
	1.5.2	Support the activity of political representatives and Expert (Working) Groups in the development and implementation of concrete measures for addressing practical issues related to the free movement of people and goods across Transnistrian region, and to the access of Transnistrian trade to DCFTA and its compliance.
Specific objective 2	To support the implementation of the Integrated Border Management (IBM) concept at the Moldova-Ukraine border with a special attention to its Transnistrian segment.	
Outcome 2	The Integrated Border Management (IBM) concept at the Moldova-Ukraine border, with special attention to its Transnistrian segment, is developed, sustained, and managed by the host countries.	
Output 2.1	Extended joint control at border crossing points.	

Activities	2.1.1	Mobilise partner services for the implementation of action plan on the establishment/replication of jointly operated border crossing points (JOBCEPs) along the entire Moldova-Ukraine border.
	2.1.2	Assist partner services in assessments of needs and minimum requirements for the implementation of JOBCEPs along the Moldova-Ukraine border, in particular at its Transnistrian segment.
Output 2.2	Efficiency of border and customs controls increased as a result of simplified transparent procedures and inter-agency co-operation at the regional and local levels.	
Activities	2.2.1	Monitor and advise on the implementation of risk-based checks, simplified procedures, One-Stop-Shop (OSS) principles and data exchange mechanisms at border crossing points (BCPs) along the Moldova – Ukraine border.
	2.2.2	Assist and advise on the development of inter-agency mobile units based on intelligence-led activities.
	2.2.3	Perform a comprehensive evaluation of customs controls (at inland and border customs posts) with a focus on simplified procedures, risk-based checks, and interagency cooperation at regional/local level.
	2.2.4	Promote development of other IBM tools and good practices at border crossing points.
Output 2.3	Cross-border processes aligned with the Association Agreements, Visa Liberalisation Action Plans (VLAPs) and Integrated Border Management provisions.	
Activities	2.3.1	Assist in the implementation of the EUBAM 12 recommendations resulted from the two verification exercises of border checks and customs control of passenger and cargo traffic.
	2.3.2	Monitor and assess the implementation of the EU Visa Post-Liberalisation Action Plan's benchmarks in both the Republic of Moldova and Ukraine in the following areas: border management, migration management, combatting cross-border organised crime and freedom of movement of citizens of both countries, upon the request of the EU and/or partner services.
	2.3.3	Monitor and advise on the modernisation process of BCPs along the Moldova-Ukraine border.
	2.3.4	Upon request, support the finalisation of the border demarcation process on the Moldova-Ukraine border.
	2.3.5	Support the harmonisation of border, customs, phyto-sanitary and veterinary procedures between the Republic of Moldova and Ukraine at the common border, in line with their AA/DCFTAs commitments with EU.
Outcome 3	Effectiveness of efforts to combat cross-border crime on the Moldova-Ukraine border, especially at the Transnistrian segment, is increased.	
Output 3.1	Increased effectiveness of fighting cross-border crime at Moldova-Ukraine border and adjacent ports of entry.	
Activities	3.1.1	Assist in the prevention, detection, and investigation of cross-border crime.
	3.1.2	Perform an evaluation on institutional and operational capacity of border and customs services in the prevention of and fighting against cross-border and customs crimes such as human trafficking, smuggling of excisable goods, arms, ammunition, explosives, radiological and nuclear materials.
	3.1.3	Develop Special Reports on concrete case studies/analyses of potential crime or risk in the Mission Area of Responsibility (e.g. smuggling, etc.) with a view to facilitate knowledge sharing of trends, identified key challenges and opportunities in both countries.
Output 3.2	Threats to border security jointly assessed by the border services and other law enforcement agencies in the Republic of Moldova and Ukraine.	
Activities	3.2.1	Develop capacity for risk analysis, intelligence and data-flow management of the partner services and ensure their implementation at the common border.
	3.2.2	Support the development and ensure implementation of the partner services' joint risk and threat assessments on cross-border crime.
	3.2.3	Streamline the prompt information exchange among the inter-agency investigation groups on prevention and combating cross-border crime.
Output 3.3	The Republic of Moldova and Ukraine are able to manage effective networks of cooperation between them and with international partners to combat transnational and cross-border crimes.	
Activities	3.3.1	Advise on the improvement of information exchange between the Republic of Moldova and Ukraine on preventing and combating human trafficking, smuggling of goods, including tobacco products and trafficking in drugs, arms and ammunition, explosives, radiological and nuclear materials.
	3.3.2	Upon request, review the international agreements/ protocols on law enforcement cooperation between Moldovan and Ukrainian border and customs agencies and other relevant law enforcement agencies.
	3.3.3	Support the planning, conduct and evaluation of joint border control operations by the partner services and in co-operation with relevant EU and international agencies.
Output 3.4	Enhanced inter-agency coordination in the prevention, detection and investigation of cross-border crime.	
Activities	3.4.1	Streamline joint efforts to improve prevention of and fight against cross-border crime.
	3.4.2	Conduct joint exercises with border and customs services for testing law enforcement inter-agency cooperation and identifying gaps in inter-agency agreements/ protocols in law enforcement area.

WCA-
AKI-
WNOE

Партнером-виконавцем є Міжнародна
організація з міграції

www.eubam.org
вул. Затишна 13, Одеса, 65012, Україна
press@eubam.org

Застереження: цю публікацію було підготовлено за фінансової підтримки Європейського Союзу. Зміст є виключно відповідальністю EUBAM і не обов'язково відображає погляди Європейського Союзу.

© 2025, MOM. Всі права захищені. Ліцензовано Європейським Союзом з певними умовами.